

מתיקנות הדרך היומית

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של קדוש ה' כ"ק מרן הרבי הקדוש רבי אהרן מבעלזא זצוק"ל בנו של מרן הרבי הקדוש רבי יששכר דב מבעלזא זצוק"ל, נלב"ע ביום כ"א אב תשי"ז.

סיפר המשפיע הגה"צ רבי דוד מאיר וייס זצ"ל, שבימי בחורו כאשר למד ביישיבת דושינסקי, נכנס פעם אל רבו כ"ק מרן המהרי"ץ דושינסקי זצוק"ל לקחת ממנו ברכת פרידה, כי הוא נוסע לתל אביב למרן הרבי מבעלזא ז"ע. כששמע זאת המהרי"ץ זצוק"ל ביקש ממנו שימסור להרבי ברכת שלום בשמו. הוא הבטיח לרבו למסור את ברכתו, ויצא לדרך.

מיד בהכנסו אל הרבי מבעלזא זצוק"ל, עוד טרם פתח את פיו, פנה אליו הרבי ואמר לו: "האסט דאך א פריסת שלום פאר מיר, גיב איהם צוריק א פריסת שלום" (הרי יש לך פריסת שלום עבורי, שלח נא אליו בחזרה פריסת שלום)...

סיפור נוסף שסיפר המשפיע זצ"ל: הגאון שר התורה הרב מטשעבין זצוק"ל היה קשור למרן הרבי מבעלזא ז"ע בעבותות של אהבה, והיה מבטל את עצמו אל הרבי כעבדא קמי מריה, ואילו הרבי מבעלזא נהג בו כבוד רב כראוי לגאון וצדיק כמותו.

באחד הפעמים היה הרב מטשעבין אמור להגיע לביקור אצל הרבי מבעלזא, ובאותו יום היה גם אמור להגיע לשם נגיד גדול בשם ציטריץ, בעל עסקים מסועפים, שמכיון ששרשו היה מבית בעלזא מלפני השואה, קיוו העסקנים שהוא יתן סכום הגון עבור ישיבת בעלזא. איתרע הדבר שהרב מטשעבין הגיע לבית מרן הרבי מבעלזא ביחד עם אותו גביר, והגבאים היו אובדי עצות. אם יכניסו קודם את הרב מטשעבין, ישב הרבי וישוחח עמו בניחותא והגביר המכובד יצטרך לשבת ולהמתין זמן רב, ומאיך אם יכניסו את הגביר ראשון יצטרך הרב מטשעבין להמתין, והלא אין זה כבוד התורה.

מכיון שלא ידעו להשית עצות בנפשם, החליטו לשאול את מרן הרבי בעצמו, שהרבי יחליט מה לעשות. כשכנסו לחדרו הקדוש והציעו את השאלה, חייך הרבי ואמר: "זאלן ביידע אריין קומען, איך וועל מיך שוין א עצה געבן" [יכנסו שניהם יחד, אני כבר אסתדר]...

הכניסו הגבאים את הרב מטשעבין ביחד עם אותו גביר לחדרו של הרבי והושיבו את שניהם. פנה הרבי מבעלזא לרב מטשעבין ואמר לו: "יודעים אתם? מר ציטריץ זה הוא מגזע חסידי בעלזא, ואף יש לו בית חרושת גדול בחוץ לארץ, אשר הוא סגור בשבת!"...

בכך כיבד הרבי מבעלזא גם את אותו גביר, וגם פנה ראשונה אל הרב מטשעבין.

מי הוא הקנאי האמיתי

הנסיון האחרון של בעל האור לשמים

מרן הרבי הקדוש רבי מאיר מאפסא ז"ע בעל ה"אור לשמים", היה מבכירי תלמידיו של הרה"ק החוה"מ מלובלין ז"ע, ופעם אמר עליו החוה"מ: "הנני מכיר עוד מבית המקדש בעת ששנינו עמדנו יחד קרוב זה אל זה על הדוכן"... והרה"ק בעל הדברי חיים מצאנז ז"ע העיד על האור לשמים ועל בעל המאור ושמש שהם היו כאדם הראשון קודם החטא!

נספר סיפור מרטיט מהרבי הקדוש בעל האור לשמים. לפני שנתקבל לרב בסטאבניץ היה הרבי הקדוש ר' מאיר'ל עני מאוד, והגיע עד פת לחם. פעם אחת כאשר ישב בתענית כל היום, הכינה לו הרבנית הצדקת ע"ה "קאשע" [ד"ישה של כוסמת אותה היו מבשלים ואוכלים עם חלב חם], אך לרוב העניות לא היה לה אפילו צלחת להכין לבעלה הקדוש. הלכה הרבנית ושאלה צלחת מהשכנה. בערב הגיעה השכנה וביקשה את הצלחת, אך מכיון שהרבי הקדוש עדיין לא חזר הביתה מעבודתו הקדושה, ביקשה ממנה הרבנית שתואיל להמתין עוד מעט. לאחר זמן מה חזרה שוב השכנה ואמרה שהיא אינה מוכנה להמתין עוד, תפסה את הצלחת מעל התנור ורצתה ללכת לביתה. כשראתה זאת הרבנית תפסה גם היא את הצלחת ולא נתנה לשכנה לקחת אותה. וכך התחילו לריב ביניהן כשכל אחת מושכת את הצלחת לכיוונה, עד ש... הצלחת נפלה ונשברה, והדייסה נשפכה על הרצפה...

כשראתה זאת הרבנית התחילה מאוד לבכות. מה יעשה כעת בעלה הקדוש? הרי הוא יושב מהבוקר בתענית, ומה יהיה לו כעת לאכול? בתוך כך הגיע הרבי הקדוש ונכנס הביתה. כשראה שהרבנית בוכה נבהל מאוד ושאל אותה: מה קרה? סיפרה לו הרבנית את כל המעשה, שאפילו צלחת היא היתה צריכה לשאול מהשכנה, וגם מעט הדייסה שהיה לה נשפך.

הקשיב הרבי רבי מאיר'ל בשלח, ולאחר מכן אמר לה: "שוין, דאס איז דער לעצטער נסיון, פאר דעם וועלן מיר בקרוב עסען צו זאמען אין א זילבערנעם שיסעלע" [די! זה היה הנסיון האחרון שלנו, ובקרוב נאכל שנינו מתוך צלחת של כסף]...

ואכן לא עבר זמן רב עד שהגיעה משלחת רבנים ובידם כתב רבנות, כשהם מזמינים אותו להיות רב בעירם סטאבניץ. לא עבר זמן רב מאז, וגביר אחד הגיע מווארשא והביא לרבי מתנה קערת כסף, ממנה אכל הרבי הקדוש ביחד עם הרבנית כפי שהבטיח לה.

נסיים עם סגולה מיוחדת של רבינו בעל האור לשמים ז"ע שהבטיח שמי שיקרא את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום ויגזור

שלא יהיה זמן לחטוא

השבע בדף היומי (סוכה דף י"ז ע"א) נלמד בגמרא: "אמר רבה, אשכחתינהו לרבנן דבי רב דיתבי וקאמרי, אויר פוסל בשלשה, סכך פסול פוסל בארבעה". מי שיעיין בדברי הגמרא יתמה, שהרי לכאורה סכך פסול יותר גרוע מאויר, ולמה אויר יותר חמור מסכך פסול?

ענה על כך הרבי מקוצק זצוק"ל, בחז"ל באים להורות לנו כאן שההולך בטל הוא יותר גרוע מהאיש הפסול, ולכן אויר ריק הוא יותר חמור מסכך פסול...

וכך אומרים משמו של הרבי מקוצק, שהיה אמור לחסידי: **אין אני דורש מכם שלא תחטאו, אלא שלא יהיה לכם זמן לחטוא...**

מבחן הקנאות האמיתית

בפרשת פנחס אנו לומדים על מעשי הקנאות של פנחס בן אלעזר. אני זוכר שמורי הרבי המגיד מישרים הנודע הגאון רבי מרדכי דרוק זצ"ל הביא פעם בשיעורו בפרשת פנחס את המשל הידוע על קנאים, וכך אמר: ישנם שניים שרודפים אחר העכברים, בעלת הבית, והחנות; אך יש הבדל גדול ביניהם, בעוד שבעלת הבית מעדיפה שלא יהיו כלל עכברים, החנות היה רוצה שיהיו כמה שיותר...

הוא הדבר בענין הקנאות, אומר המגיד רבי מרדכי, כשאדם אינו מחשב את דרכיו הוא עוד עלול לרצות חלילה שיהיו הרבה חילולי שבת כדי שהוא יוכל להפגין ולצעוק 'שבת'...

ובענין זה הוא סיפר שרבי עמרם בלוי זצ"ל שהיה ידוע כאחד מגדולי הקנאים בירושלים, אשר לחם בחיורף נפש למען שמירת הדת בארץ ישראל, ועם זאת היה בעל לב רחמן מאין כמוהו, עד שכל הארחי פרחי שבירושלים הסתובבו אצלו בבית... גם מרן הרבי בעל היואל משה מסאטמר זצוק"ל היה ידוע אף הוא כאחד מגדולי הקנאים ולוחם גדול בציונות ובנושאי דגלה, אולם כאשר הגיע אליו פעם יהודי מאנשי המזרחי ותינה בפניו את צרתו שהוא צריך לעבור ניתוח דחוף ואין לו כסף, פתח הרבי זצ"ל את המגירה בה היו מונחים כספי הפדיונות ואמר לאותו יהודי: קח כמה שאתה צריך...

מרן הרבי הקדוש בעל הפני מנחם מגור זצוק"ל אמר פעם שהמבחן האמיתי של הקנאות היא לאחר שהענין הסתדר והמלחמה הסתיימה: אם הוא קנאי אמיתי לשם שמים, בודאי יתמלא לבו שמחה שסוף סוף הבעיה הסתדרה, כי באמת רצונו בשלום, אבל אם הקנאות היא קנאות מזויפת, יצטער על כך שכעת נשמטה מתחת ידו אפשרות לעשות מעשי קנאות... ולכן אמר הקב"ה לפנחס לאחר מעשה הקנאות: **"הנני נותן לו את ביותי שלום"**, כי הקנאי האמיתי רצונו הוא רק בשלום!

(מתוך הפתיחה לשיעור, י"ט תמו, יומא דף ע"ט)

יגדל אצלו
הצמאון
יותר ויותר
לשוב
לבורא
עולם

מיני מתיקה

בשבת קודש פרשת פנחס האיר לי בורא עולם בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא וורט. התורה הקדושה אומרת (במדבר כו טו-יז): "וַיְדַבֵּר מִשְׁה אֱלֹהִים לְאִמּוֹ. וַיִּקְדַּח אֶת אֶלְקֵי הָרוּחוֹת לְכָל בְּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה. אֲשֶׁר יָצָא לִפְנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יָבֵא לִפְנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וְאֲשֶׁר יָבִיֵאם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת ה' בְּצֵאת אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רָעָה". בפסוקים אלה התורה מאירה לנו מה הציפיה ממנהיגי ישראל. משה רבינו מבקש שבורא עולם ימנה מנהיג אשר יצא לפניו ואשר יבוא לפניו וכו'. אומר רש"י הקדוש: "ואשר יציאם – בזכותו. ואשר יביאם – בזכותו". לכאורה מה התכוין רש"י כשהוא מדגיש פעמיים "בזכותו"?

אלא שבמילה הזאת כלול כל התפקיד של איש על העדה, מנהיג ישראל הוא זה שיש לו זכויות, לא מי שידוע לנאום יפה, לא מי שידוע לרתק קהל, לא מי שיש לו הדרת פנים, אלא מי שיש לו זכויות, ואם יש לו זכויות הוא יצליח בכל המשימות הקשות הנדרשות מאיש על העדה, כי זה המפתח לסייעתא דשמיא.

את צפרנו בערב שבת קודש חצות מובטח לו שלא יבוא כל השבוע לידי עבירות חמורות!

(מתוך הפתיחה לשיעור, כ"ד תמוז, יומא דף פ"ד)

העבירות שמקרבות אותנו לבורא עולם

בדף היומי (יומא דף פ"ו ע"ב) למדנו, שבתשובה מאהבה זדונות נעשין לו זכויות.

ביאור נפלא על כך כתב כ"ק מרן הרבי השם משמואל מסוכטשוב צוק"ל:

תשובה מאהבה מקורה מחמת שרואה כמה הוא נותרק ממקור החיים, ומרגיש בעצמו מה שאיבד בעוונותיו, ועד כמה שמרגיש יותר שהתרחק, כך יגדל אצלו הצמאון יותר ויותר לשוב לבורא עולם. יוצא שדווקא הזדונות שלו הם שגרמו לו

להגביר את אהבת ה' בקרבו ולרצות להתקרב יותר ויותר למקור החיים, שהרי לולא הם לא היה הצמאון גדול כל כך, וממילא מובן שהזדונות נעשים זכויות. (מתוך הפתיחה לשיעור, כ"ו תמוז, יומא דף פ"ו)

שיחת קודש מכ"ק מרן אדמו"ר מזוטשקא שליט"א

בחמשה עשר באב נשפע תשוקה ושמחה לתורה

ידועים דברי רבינו גרשום בסוף תענית לבאר הטעם לשמחה בגדולה והי"ט של **חמשה עשר באב**, לפי שפסקו ביום זה לכרות העצים למערכה, וזא היו **יושבים ללמוד**. ועל זה השמחה הגדולה. שהגם שהתעסקו עד עתה בקדשים, אין קדושה כקדושת התורה. ומשמע מזה שה' להם תשוקה גדולה ליום הזה, וכאשר היו כורתין העצים היו משתוקקין מתי יוכלו כבר לשבת ללמוד. וכאשר סיימו, ה' להם שמחה עצומה, ונעשה יו"ט לכל ישראל, שנראה שהשפיעו בשמחתן על כל ישראל.

ויתכן שפנימיות העבודה של קרבן העצים – להביא אש מן ההדיוט, היינו **אש זה של השתוקקות לתורה, וזה היתה עבודתן בשעת כריתת העצים** – **להשתוקק בתבערה ללימוד התורה**, וכאשר היו מסיימים ויושבים ללמוד, היתה תשוקת התורה נכנסת בכל ישראל. ולכן יש חיוב להוסיף ביום זה בלימוד התורה, כדי לעשות כלי השתוקקות זו.

ואיתא במס' יומא, פלוגתא היכן הארון נגנו, ו"א במקומו נגנו וי"א שלבבל גלה, וחכמים אומרים **בדיר העצים**. ולכאור' מדוע שם דייקא. וי"ל **לפי ששם היתה תבערת התשוקה לתורה גדולה ביותר**, ובמקום התשוקה לתורה שם נגנו הארון לדורות.

ועפ"י י"ל מה דאיתא בגמ' שה' כהן אחד מתעסק, וראה מקום רצפה משונה, ויצאה אש ואכלתו וכו', וידעו ביחוד ששם הארון נגנו. ומפרש בגמ' מאי מתעסק, מתעסק בקרדומו, פירש"י **בשחוק וטיוול**. ולכאור' מאי נפ"מ לנו בזה. וי"ל **שבמקום הקדוש של דיר העצים ה' צריך להיות תבערת תשוקה לנצל כל רגע ללימוד התורה**, שהרי חוטבי העצים עשו זאת בהשתוקקות עצומה לתורה, וכאשר כהן ה' לו זמן, ה' צריך מיד ללמוד, וכאשר כהן עסק שם בשחוק וטיוול מיד נתחייב בנפשו רח"ל.

ובמסכת שקלים איתא של בית ר"ג ושל בית ר"ח סגן הכהנים היו מוסיפים השתחויה נוספת כנגד דיר העצים, שקבלה בידיהם מאבותיהם ששם הארון נגנו. והרמז בזה, שזה דבר שלא כל אחד מבין – מה פנימיות עבודת העצים, ורק גדולי תורה מובהקים הבינו זאת ומסרו כן לבני בניהם.

וי"ל עוד, שהרי י"ג ההשתחויות תקנו חכמינו ז"ל כנגד ה"ג הפרצות שפרצו יונים בהיכל. ומבואר במק"א שהפרצות היו בתוה"ק, שמצאנו י"ג מקומות ששיבשו החכמים את המכוון, בעת שתרגמו את התורה ליונית. וכדי לתקן את זאת תקנו י"ג השתחויות. כי התיקון לקלוקלם הוא ההתבטלות. והוסיפו כריעה נוספת כנגד דיר העצים, **ששם שורה הדבקות וההתבטלות לתוה"ק** באופן הנעלה והנשגב ביותר.

וממילא כאשר יוצאים לבין הזמנים, צריך לדעת שאין מקום לטיול ושחוק, שלא נועדו ימים אלו להתרפות ולשכוח מהתורה חלילה, אלא רק למרגוע ומנוחת הנפש. וצריך להוסיף בשקידת התורה. ובפרט שלימוד בימים אלו הוא הוספה ראויה באיכות התורה וכוונתה, לפי שהוא לימוד בלא סדרים והתחייבות. והיה רצון שנזכה לגאולה פרטית וכללית בב"א.

מקולמוסם של הקוראים

להרפות והתחיל להפציר בו בכל תחינה ולשון בליוי דמענות מלוחות ומרות, אבל עם כל הצער ידע המשמש שלא קיבל סמכות לעשות דבר כזה ונאלץ להשיב את פניו ריקם.

היהודי לא הלך רק הסתובב אנה ואנה עד שפגש אותי, והתחיל לתנות בפניי את מר לבו וביקשני בכל לשון של בקשה להכניס אותו אל אאמו"ר. בשמעתי דברי תחנונים כאלה, ביקשתי ממנו לחכות ואני ילך לנסות לבקש מאאמו"ר שייאות לקבל את היהודי הבוכה.

אאמו"ר סירב בלי לנמק את ענייניו. אבל אני הרגשתי שאין ביכולתי לכבות את הניצוץ של תקוה שהתעוררה באותו יהודי עם ההשתדלות שלו, ולכן התחלתי להפציר באאמו"ר שהפעם יחרוג ממנהגו היות והמתתני כל כך שבור ומשליך את ידו בשליחותי, וכך התחננתי עד שאאמו"ר נאות ואמר: טוב, אתה יכול להכניס אותו.

זמן מה אחרי שאאמו"ר סיים לדבר עם אותו יהודי והוא הלך לדרכו, חלפתי על פני החדר של אאמו"ר, משהבחין בי הורה לי ליכנס והושיט לי קצת ממקטורן הקפטן כדי שאני יאחז בו, בהשתאות שמתי את ידי על הקפטן והרגשתי שכולו רטוב, אאמו"ר הרים אלי עיניים אוהבות ואמר לי: "וכי חושב אתה שזה דבר קטן עבורי לקבל את היהודים? די לי בזמנים הקבועים לך". וסיים רבינו: "כל כך היתה גדולה עבודת הקויתלען אצל אאמו"ר עד שקויתלעל אחד בן כמה דקות הרכיב אותו בוינה עד לשד עצמותיו..."

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.
בברכת התורה על הזיווי הרבים, הצלחה מרובה וסייעתא דשמיא, **מכון "יקירא קדישא" קרעטשניץ - קרית גת**

הנה אמרו חז"ל כי שואלים את האדם ביום הדין "צפית לישועה", ויש להבין ענין הציפיה הזאת מה טיבה. אמנם הנה ענין הציפיה הזאת היא להיות האדם מצטער ומתפלל על גלות השכינה, שכבודו יתברך שמו מוחלל בין הרשעים. וכאשר האדם כל ימיו במחשבה זו, על ידי כן מעורר ענין הגאולה במהרה. והנה אם היו כל ישראל מצפים לישועה הזאת ושבים על עוונותם בכל לבבם ובכל נפשם, אז היו מעוררים באמת קץ הגאולה מיד (תפארת שלמה פר' אחרי).

נקודה למחשבה:

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ר: a0548470661@gmail.com

להרצאות | לשיעורים | להנצחות | לתגובות | לתרומות, ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661